

ter predsednik nadzornega sveta NLB, trdi, da negativnega kapitala v bankah ni bilo.

Zakaj je bilo treba konec leta 2013 v treh bankah prikazati negativen kapital?

"Poslovne rezultate bank revidirajo revizorji, revidirali so jih tudi za leto 2012 in Banka Slovenije jih je potrdila. NLB je imela 11. junija 2013 letno skupščino, ki je izvolila novi nadzorni svet in sprejela sklep o dokapitalizaciji v višini 600 milijonov evrov. Toda ta sklep ni bil realiziran, kar pomeni, da je imela banka enak kapital tako konec leta kakor tudi na presečni datum 30. september 2013. Pri ocenjevanju so se uporabljali mednarodni računovodski standardi, ki so edino pristojno merilo, v Sloveniji smo jih sprejeli v letu 2006. Vse, kar se je dogajalo skozi stresne teste in pregled aktive bank, se je dogajalo jeseni. V tistem času so nekateri ekonomisti celo podpisali peticijo, s katero so zahtevali razkritje metodologije stresnih testov in pregleda aktive bank. Pri ocenjevanju NLB sta na primer dva različna ocenjevalca dobila za 1,5 milijarde evrov različno oceno manka kapitala (Roland Berger in Oliver Wyman). O tej razliki ni bilo razprave, odločili so se upoštevati kar višji primanjkljaj. Pa nova nadzorna oblast v Evropski centralni banki o tem sploh še ni določila nobenih kriterijev. In 12. decembra 2013 so sporočili te rezultate."

Vaš dvom o upravičenosti prikaza negativnega kapitala je torej močan?

"Kapital v bankah ni bil nikoli negativen, saj se je ugotavljal z opisano metodo. Na podlagi teh ugotovitev in zahteve EU, da se premoženje, ki se bo preneslo na DUTB, vrednoti z več kot 70-odstotnim diskontom, je dvom še močnejši. Prej je bilo namreč premoženje ocenjeno korektno, unija pa je ob tem, ko v slovenski sistem ni namenila nobene pomoči, postavila takšno zahtevo. Ob tem pa je bil prenos narejen pravzaprav na državo."

Vodili ste prvo sanacijo bank v letih 1993 do 1997. V čem je bila boljše domisljena kot sedanja?

"Takrat je država izdala za 2,2 milijarde nemških mark obveznic, ki so prišle v bančne bilance po nominalni vrednosti, slabi krediti pa so se prenesli na Agencijo za sanacijo bank, ki je s tem dobila manjšo vrednost. Zdaj pa je DUTB dobila večjo vrednost, banke pa manjšo, oboje pa je v lasti države."

Pri NLB sta različna ocenjevalca dobila za 1,5 milijarde evrov različno oceno

V imenu združenja bank sem guvernerju Banke Slovenije dr. Boštjanu Jazbecu in finančnemu ministru dr. Urošu Čuferju 25. oktobra 2013 poslal pismo o spreminjanju Zakona o bančništvu glede reševanja bank s sredstvi upnikov, čemur smo na združenju nasprotovali. Predlagali smo druge načine reševanja bank, ki sta jih NLB in Nova KBM že uporabili med prvo sanacijo, ko sta banki z odkupom teh obveznic naredili celo profit, saj sta se z imetniki dogovarjali za diskont od 40 do 50 odstotkov. Celotno Mednarodni denarni sklad je priporočal, da je treba s principom reševanja s sredstvi upnikov ravnati skrajno previdno. Tako pa smo pri nas dokapitalizirali banke bistveno nad zakonskimi zahtevami, saj so zdaj visoko kapitalsko ustrezne, mnogo več, kot zahteva zakon."

Pravite, da kapital treh slovenskih bank ni bil negativen, ampak virtualno negativen?

"Seveda. Bil je projiciran na najslabše možne pogoje in po nam neznanih kriterijih, bili smo v nekem virtualnem pregledu. Saj vendar veljajo mednarodni računovodski standardi in na tej osnovi revizije, ki jih potrjuje Banka Slovenije. Banke so dolžne do 30. junija opraviti skupščine in predstaviti revidirane poslovne računovodske izkaze. In ko sem ob neki diskusiji na Evropski bančni federaciji vprašal namestnika predsednika ECB, kateri rezultati pregleda bank veljajo, je bil odgovor: rezultati revizorjev. Vse drugo je ocenjevanje za ustvarjanje vtisa. Drugače ne more biti, sicer bi morali revizorje tožiti, če rezultati ne bi bili verodostojni. Saj so v svetu vendar zgolj tri priznane revizorske hiše."

Te preglede bank so plačale banke in Banka Slovenije - skoraj 30 milijonov evrov.

"Avstrija se je odločila, da bo stresne teste in preglede kvalitete aktive dovolila opraviti samo v šestih bankah, ki jih bo tudi dejansko nadzorovala nadnacionalna nadzorna institucija. Samo Bank Austria ima bilančno vsoto več kot 150 milijard evrov, slovenski bančni sistem je konec leta 2013 padel na 41 milijard evrov. Za pregled teh šestih bank bodo Avstrijci plačali 19 milijonov evrov. Španci so plačali 30 milijonov, pa imajo 80-krat večji bančni sistem kot Slovenija, dobili pa so 40 milijard evrov evropske pomoči. Slovenija ni dobila nič, pa vendar sledi diktatu in to je žalostno."

Ali je Slovenija v primežu tujih kreditorjev?

"To je čudna zgodba. Na podlagi omejenih cenitev so naredili virtualno kalkulacijo, koliko kapitala manjka, in na tej podlagi so ugotavljali negativen kapital, ne po mednarodnih računovodskih standardih. Tudi Evropska bančna agencija na podlagi stresnih testov ni postavila nobenih zahtev po dodatnem kapitalu. Stresni testi so fikcija: če se bodo v naslednjih treh letih dogodki razvijali v negativno smer. Dokapitalizacija je bila odločitev slovenske vlade in razlastitev delničarjev za nazaj je dodatno čudna zgodba, katere posledice se že kažejo v vrsti vloženih tožb, ustveni spor je sprožil celo državni svet. Sam vedno opozarjam na vlogo zaupanja. Nič ne bi rekel, če bi šlo za pravi stečaj, a šlo je za virtualnega. Morda pa mislijo, da bodo prodali, kar so se namenili, po boljši ceni."

Kakšne bodo posledice tega dogajanja za slovenski bančni sistem?

"Tuji kreditorji bodo zdaj temeljito razmislili, ali bodo tem bankam sploh še posojali, saj spremenjen bančni zakon velja za vse, ne glede na lastnino. Domače lastnine je tako in tako malo, Probanka in Factor banka imata izjemen status, od domačih bank ostajajo hranilnice Lon, Delavska hranilnica in hranilnica Vipava. Medbančni odnos je s tem pod velikim vprašanjem, saj za medbančno kreditiranje velja partnerstvo in krediti so nezavarovani. Prepričan sem, da bodo banke v prihodnje zahtevale zavarovanja prav zaradi možnosti virtualnega stečaja. Za pravi stečaj pa velja, da za depozite jamčijo druge banke proporcionalno."